EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.11.2024.
COM(2024) 561 final

2024/0311 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2014/32/EU u pogledu opreme za napajanje električnih vozila, uređaja za punjenje stlačenim plinom te brojila električne energije, plinomjera i mjerila toplinske energije

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj je prijedlog ciljana tehnička izmjena Direktive 2014/32/EU[1] o mjernim instrumentima. Područje primjene i povezani bitni zahtjevi obuhvaćeni Direktivom o mjernim instrumentima već su utvrđeni Direktivom 2004/22/EZ[2], a Direktiva o mjernim instrumentima je njezina preinaka. Direktive nisu mijenjane više od 20 godina. Posljedica toga je da Direktiva o mjernim instrumentima ne obuhvaća nove mjerne instrumente potrebne za postizanje ciljeva europskog zelenog plana[3]. To se posebno odnosi na opremu za napajanje električnih vozila i uređaje za punjenje stlačenim plinom (npr. vodikom i prirodnim plinom) te mjerila toplinske energije za uređaje za hlađenje. Kad je riječ o brojilima električne energije i plinomjerima, u Direktivi o mjernim instrumentima nije propisano ništa o digitalizaciji (pametnom mjerenju) ni o novim plinovima (kao što su vodik ili drugi plinovi iz obnovljivih izvora kao alternativa tradicionalnijim plinovima) kojima se opskrbljuju kućanstva.

Očekuje se stoga da će nepostojanje usklađenih zahtjeva za određene kategorije mjernih instrumenata uzrokovati razlike među nacionalnim zakonodavstvima, a time i dovesti do fragmentacije jedinstvenog tržišta. Takva fragmentacija dovodi do većih troškova za gospodarske subjekte i potrošače. Mogla bi uzrokovati i kašnjenja u uvođenju tehnologija koje su ključne za zelenu i digitalnu tranziciju gospodarstva Unije.

Nadalje, neki bitni zahtjevi Direktive o mjernim instrumentima više nisu tehnološki neutralni (npr. zahtjevi za prikaz), zbog čega nije moguće primjenjivati moderna rješenja i ostvarivati koristi u smislu praktičnosti i zaštite potrošača koje ta rješenja donose.

S obzirom na navedeno i radi sprečavanja daljnje fragmentacije jedinstvenog tržišta potrebna je ciljana tehnička izmjena Direktive o mjernim instrumentima.

Ovim se prijedlogom predviđa ograničeno ažuriranje područja primjene Direktive o mjernim instrumentima (uključujući uvođenje novih bitnih zahtjeva kako bi se obuhvatilo to prošireno područje primjene) i ograničeno ažuriranje nekih bitnih zahtjeva koji se odnose na brojila električne energije i plinomjere.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Prijedlog ne utječe na primjenjivost ostalog zakonodavstva Unije koje se primjenjuje na mjerne instrumente.

• Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Ova je inicijativa dosljedna i komplementarna s postojećim zakonodavstvom Unije o usklađivanju, posebno s novim zakonodavnim okvirom.

---

[1] Direktiva 2014/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje mjernih instrumenata na tržištu (SL L 96, 29.3.2014., str. 149., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/32/oj).

[2] Direktiva 2004/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o mjernim instrumentima (SL L 135, 30.4.2004., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/22/oj).

[3] COM(2019) 640 final.

Prijedlog će ubrzati zelenu i digitalnu tranziciju u skladu s ciljevima europskog zelenog plana i nove industrijske strategije za Europu[4].

Pridonijet će i uspješnoj provedbi Uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva (AFIR)[5], koja je preduvjet za uvođenje čiste mobilnosti, i Direktive (EU) 2023/1791 o energetskoj učinkovitosti[6].

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova prijedloga je članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

U skladu s uvodnom izjavom 62. Direktive o mjernim instrumentima njezini se ciljevi mogu bolje ostvariti na razini Unije.

Razlike u regulatornim režimima u državama članicama stvaraju nedosljednosti na jedinstvenom tržištu. Uzrokuju dodatne troškove i administrativno opterećenje i dovode do prepreka slobodnom kretanju mjernih instrumenata.

Usklađivanje osnovnih zahtjeva za opremu za napajanje električnih vozila, uređaje za punjenje stlačenim plinom, mjerila toplinske energije za uređaje za hlađenje i pametna brojila, kojim bi se osiguralo njihovo slobodno kretanje, može se postići samo na razini Unije.

Ako Unija ništa ne poduzme, jedinstveno tržište ostat će fragmentirano, a promjene u nacionalnim zakonodavstvima stvarat će veću neusklađenost zahtjeva za te mjerne instrumente u Uniji.

Stoga bi se definiranjem usklađenog regulatornog okvira za te mjerne instrumente izbjegla pojava različitih regulatornih režima širom Unije, čime bi se poboljšalo funkcioniranje jedinstvenog tržišta.

• Proporcionalnost

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer ne prelazi ono što je potrebno za osiguravanje pravilnog funkcioniranja jedinstvenog tržišta, a istodobno utvrđuje usklađene zahtjeve za opremu za napajanje električnih vozila, uređaje za punjenje stlačenim plinom i mjerila toplinske energije za uređaje za hlađenje te najsuvremenije zahtjeve za pametna brojila električne energije i plinomjere.

---

4 COM(2020) 102 final i COM(2021) 350 final.

5 Uredba (EU) 2023/1804 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva i stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU (SL L 234, 22.9.2023., str. 1., http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj).

6 Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o energetskoj učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/955 (SL L 231, 20.9.2023., str. 1., http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

- **Odabir instrumenta**

Budući da je pravni akt koji se izmjenjuje direktiva, primjereno je da akt kojim se izmjenjuje ima isti oblik.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija provodi evaluaciju Direktive 2014/31/EU o usklađivanju zakona država članica u pogledu stavljanja neautomatskih vaga na raspolaganje na tržištu[7] i evaluaciju Direktive o mjernim instrumentima. Ne dovodeći u pitanje ishode tih evaluacija, ovaj je prijedlog tehnička izmjena Direktive o mjernim instrumentima kako bi ju se prilagodilo tehnološkom napretku jer ne obuhvaća nove mjerne instrumente i više nije tehnološki neutralna.

- **Savjetovanja s dionicima**

Ovaj je prijedlog pripremljen uzimajući u obzir rad Europske suradnje u zakonskom mjeriteljstvu („WELMEC”) u kojem su okupljena nacionalna tijela EU-a i EFTA-e nadležna za zakonsko mjeriteljstvo.

Države članice i drugi relevantni dionici pozvani su da 11. siječnja 2024. sudjeluju na posebnom sastanku radne skupine za mjerne instrumente[8] na tu temu. Od njih je zatraženo da svoje komentare šalju prije i poslije sastanka. Države članice i drugi relevantni dionici pozvani su da 12. rujna 2024. sudjeluju i na drugom posebnom sastanku radne skupine za mjerne instrumente na tu temu. Od njih je zatraženo da svoje komentare šalju prije i poslije sastanka.

Na platformi „Iznesite svoje mišljenje”[9] 20. rujna 2024. objavljen je poziv na očitovanje kojim se sve zainteresirane strane poziva da dostave povratne informacije do 18. listopada 2024. U tom je kontekstu Komisija primila 53 odgovora:

– 5 od javnih tijela,

– 35 od poduzeća i poslovnih udruženja, i

– 13 od drugih dionika.

U primljenim odgovorima potvrđeno je da postoje problemi koje je Komisija prethodno utvrdila, posebno neophodnost ažuriranja temeljnih zahtjeva kojima se podupire uvođenje pametnih brojila, potreba da se u Prilogu V. Direktivi o mjernim instrumentima izričito upućuje na istosmjernu struju kako bi se uzeo u obzir tehnološki razvoj, potreba za usklađivanjem mjeriteljskih zahtjeva za stanice za punjenje električnih vozila na razini EU-a i zahtjev za integraciju uređaja za hlađenje u Prilog VI. Direktivi o mjernim instrumentima.

---

7 Direktiva 2014/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje mjernih instrumenata na tržištu (SL L 96, 29.3.2014., str. 107., http://data.europa.eu/eli/dir/2014/31/oj).

8 Radna skupina za mjerne instrumente (E01349): https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=hr&groupID=1349

9 Mjerni instrumenti – tehničko ažuriranje pravila EU-a

- **Procjena učinka**

Ovom prijedlogu nije priložena procjena učinka jer je riječ samo o tehničkoj i ciljanoj izmjeni Direktive o mjernim instrumentima kako bi ju se prilagodilo tehnološkom napretku.

Na temelju članka 47. te direktive Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata. Međutim, područje primjene te ovlasti ograničeno je na točne izmjene priloga koji se odnose na pojedine instrumente. Drugim riječima, Direktiva o mjernim instrumentima ne daje ovlast Komisiji da općenitije izmijeni priloge i područje primjene te direktive te da je prilagodi tehnološkom napretku.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Ovim će se prijedlogom pridonijeti smanjenju troškova certificiranja proizvoda za proizvođače, uključujući MSP-ove, jer će morati ispunjavati odredbe samo jednog usklađenog zakonodavstva EU-a umjesto odredaba 27 nacionalnih zakonodavstava.

Niži troškovi proizvodnje neizravno će koristiti i potrošačima.

- **Temeljna prava**

Prijedlog je u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Za prijedlog nisu potrebna dodatna sredstva iz proračuna Europske unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Prijedlog ne mijenja mehanizme praćenja, ocjenjivanja i izvješćivanja propisane u Direktivi o mjernim instrumentima. Postojeći mehanizmi upotrebljavat će se i za dodane instrumente.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Za ovaj Prijedlog nije potrebna objava dokumenata s objašnjenjima o njegovu prenošenju.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Ovaj prijedlog obuhvaća:

- tehničke prilagodbe Priloga I. Direktivi o mjernim instrumentima u pogledu bitnih zahtjeva koji se primjenjuju na sve instrumente obuhvaćene Direktivom. Prilagodbe tog priloga utjecat će samo na mjerne instrumente koji su predmet ove tehničke izmjene,
- tehničke prilagodbe Priloga IV. Direktivi o mjernim instrumentima u pogledu plinomjera i korektora kako bi se uzelo u obzir da se sve više koriste novi plinovi i da se uvode pametna brojila,
- tehničke prilagodbe Priloga V. Direktivi o mjernim instrumentima u pogledu brojila djelatne električne energije kako bi se uzelo u obzir tehnološki razvoj i uvođenje pametnih brojila,
- dodavanje Priloga V.a o opremi za napajanje električnih vozila kako bi se uključili usklađeni bitni zahtjevi,

- tehničke prilagodbe Priloga VI. Direktivi o mjernim instrumentima u pogledu mjerila toplinske energije kako bi se uključila mjerila toplinske energije za uređaje za hlađenje,
- dodavanje Priloga VII.a o uređajima za punjenje stlačenim plinom koji sadržava usklađene temeljne zahtjeve.

2024/0311 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2014/32/EU u pogledu opreme za napajanje električnih vozila, uređaja za punjenje stlačenim plinom te brojila električne energije, plinomjera i mjerila toplinske energije

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[1],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Jedan je od ciljeva Direktive 2014/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća[2] o mjernim instrumentima zajamčiti pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. U skladu s člankom 6. Direktive 2014/32/EU mjerni instrumenti obuhvaćeni područjem primjene te direktive moraju ispunjavati bitne zahtjeve iz Priloga I. i odgovarajućih priloga koji se odnose na pojedine instrumente.

(2) Područje primjene i povezani bitni zahtjevi obuhvaćeni Direktivom 2014/32/EU već su utvrđeni Direktivom 2004/22/EZ[3], kojoj je Direktiva 2014/32/EU preinaka. Direktive nisu mijenjane više od 20 godina. U međuvremenu su se na tržištu pojavili novi mjerni instrumenti koji nisu obuhvaćeni Direktivom 2014/32/EU. To se posebno odnosi na opremu za napajanje električnih vozila i uređaje za punjenje stlačenim plinom, koji su važni za uspješno uvođenje čiste mobilnosti. Nadalje, Direktivom 2014/32/EU nisu obuhvaćena mjerila toplinske energije za uređaje za hlađenje. Uz to, kad je riječ o brojilima električne energije i plinomjerima, Direktiva 2014/32/EU ne obuhvaća korištenje vodika i drugih plinova koji mogu biti alternativa tradicionalnijim plinovima niti omogućuje potpuno iskorištavanje pametnih brojila koja imaju važnu ulogu u postizanju klimatskih ciljeva Unije. Stoga je primjereno izmijeniti područje primjene Direktive 2014/32/EU i bitne zahtjeve utvrđene u prilozima toj direktivi kako bi se uzeo u obzir tehnološki napredak.

---

1 SL C , , str. .

2 Direktiva 2014/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje mjernih instrumenata na tržištu (SL L 96, 29.3.2014., str. 149., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/32/oj).

3 Direktiva 2004/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o mjernim instrumentima (SL L 135, 30.4.2004., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/22/oj).

(3) Prilozi I., IV., V. i VI. Direktivi 2014/32/EU više nisu tehnološki neutralni jer ne sadržavaju bitne zahtjeve primjerene novim tehnologijama, koje omogućuju bolju zaštitu potrošača, pa bi stoga te priloge trebalo izmijeniti.

(4) Prilog I. Direktivi 2014/32/EU trebalo bi izmijeniti kako bi se uzelo u obzir uvođenje pametnih plinomjera i pametnih brojila električne energije te novih mjernih instrumenata obuhvaćenih novim prilozima koji se odnose na pojedine instrumente.

(5) Prilog IV. Direktivi 2014/32/EU trebalo bi izmijeniti kako bi se uzeo u obzir porast korištenja vodika i drugih plinova koji mogu biti alternativa tradicionalnijim plinovima i uvođenje pametnih plinomjera.

(6) Prilog V. Direktivi 2014/32/EU trebalo bi izmijeniti kako bi se uzelo u obzir uvođenje pametnih brojila električne energije.

(7) Trebalo bi umetnuti novi Prilog V.a Direktivi 2014/32/EU kako bi se uveli usklađeni bitni zahtjevi za mjerne sustave za opremu za napajanje električnih vozila.

(8) Prilog VI. Direktivi 2014/32/EU trebalo bi izmijeniti kako bi se uključila mjerila toplinske energije za uređaje za hlađenje i izbjeglo dodatno certificiranje takvih proizvoda na nacionalnoj razini.

(9) Budući da se sve više koriste stlačeni plinovi, kao što su vodik i prirodni plin, potrebno je umetnuti novi prilog VII.a Direktivi 2014/32/EU o mjernim sustavima za uređaje za punjenje stlačenim plinom.

(10) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Direktive, odnosno osigurati da mjerni instrumenti na tržištu ispunjavaju zahtjeve kojima se jamči visoka razina zaštite javnih interesa obuhvaćenih ovom Direktivom uz istovremeno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, nego se taj cilj zbog njegova opsega i učinaka može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(11) Kako bi se distributerima omogućilo da isporučuju zalihe mjernih instrumenata koji su stavljeni na tržište prije datuma primjene nacionalnih mjera kojima se prenosi ova Direktiva, potrebno je predvidjeti razumna prijelazna rješenja kojima se omogućuje stavljanje na raspolaganje na tržištu i stavljanje u uporabu mjernih instrumenata koji su već stavljeni na tržište u skladu s Direktivom 2014/32/EU prije datuma početka primjene nacionalnih mjera kojima se prenosi ova Direktiva.

(12) Nadalje, kako bi proizvođači imali dovoljno vremena za prilagodbu svojih proizvoda bitnim zahtjevima utvrđenima u prilozima ovoj Direktivi, potrebno je predvidjeti i razumna prijelazna rješenja kojima se omogućuje stavljanje na raspolaganje na tržištu i stavljanje u uporabu mjernih instrumenata koji su stavljeni na tržište u skladu s nacionalnim potvrdama ili za koje je potvrda izdana na temelju Direktive 2014/32/EU prije datuma početka primjene nacionalnih mjera kojima se prenosi ova Direktiva i koji će biti obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2014/32/EU od datuma stupanja na snagu ove Direktive.

(13) Direktivu 2014/32/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva 2014/32/EU mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ova Direktiva primjenjuje se na mjerne instrumente određene u prilozima od III. do XII. koji se odnose na pojedine instrumente („prilozi koji se odnose na pojedine instrumente”), tj. na brojila za vodu (MI-001), plinomjere i korektore (MI-002), brojila djelatne električne energije (MI-003), mjerne sustave za opremu za napajanje električnih vozila (MI-003a), mjerila toplinske energije (MI-004), mjerne sustave za kontinuirano i dinamičko mjerenje količina tekućina osim vode (MI-005), mjerne sustave za uređaje za punjenje stlačenim plinom (MI-005a), automatske vage (MI-006), taksimetre (MI-007), materijalizirane mjere (MI-008), dimenzionalne mjerne instrumente (MI-009) i analizatore ispušnih plinova (MI-010).”;

(2) Prilog I. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Direktivi.;

(3) Prilog IV. mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Direktivi;

(4) Prilog V. mijenja se u skladu s Prilogom III. ovoj Direktivi;

(5) umeće se Prilog V.a kako je utvrđen u Prilogu IV. ovoj Direktivi;

(6) Prilog VI. mijenja se u skladu s Prilogom V. ovoj Direktivi;

(7) umeće se Prilog VII.a kako je utvrđen u Prilogu VI. ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Odstupajući od članka 7. stavka 2. Direktive 2014/32/EU, države članice ne sprečavaju stavljanje na raspolaganje na tržištu i stavljanje u uporabu mjernih instrumenata koji su u skladu s Direktivom 2014/32/EU u verziji koja je na snazi [*Ured za publikacije: unijeti datum = jedan dan prije stupanja na snagu ove Direktive*] i koji su stavljeni na tržište prije [*Ured za publikacije: unijeti datum = [24 mjeseca] nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive*].

2. Odstupajući od članka 7. stavka 2. Direktive 2014/32/EU, potvrde izdane na temelju Direktive 2014/32/EU i nacionalne potvrde koje obuhvaćaju mjerne instrumente obuhvaćene područjem primjene Direktive 2014/32/EU od [*Ured za publikacije: unijeti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive*] i stavljene na tržište prije [*Ured za publikacije: unijeti datum = 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive*] ostaju valjane do isteka svoje valjanosti, a u svakom slučaju ne dulje od [*Ured za publikacije: unijeti datum = 12 godina od datuma stupanja na snagu ove Direktive*].

Članak 3.

1. Države članice najkasnije do [*Ured za publikacije: unijeti datum [12 mjeseci] nakon stupanja na snagu ove Direktive*] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Države članice te odredbe primjenjuju od [*Ured za publikacije: unijeti datum [24 mjeseca] nakon stupanja na snagu ove Direktive*].

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*